

Độc chiêu chụp ảnh kỹ thuật số

Kỹ thuật chụp đẹp ảnh chân dung

Nhiếp ảnh nói chung luôn cần sự chú trọng về bố cục, ánh sáng. Với ảnh chân dung thì nguồn sáng là quan trọng nhất. Cần được những góc cạnh hài hòa, để bức hình thực sự ấn tượng và gợi cảm là mục tiêu của người chụp.

Ảnh một bé gái bộ tộc Yanomami, một tộc người da đỏ sống ở Nam Mỹ. Ảnh: Public Anthropology. **Chọn lựa máy ảnh:** Máy chuyên nghiệp hay không chuyên trên thị trường, không phải máy nào cũng chụp được ảnh chân dung. Ai đó không hiểu sẽ cho rằng máy nào chẳng chụp được, cứ đứng gần vào là xong. Thực ra, càng đứng xa với tới đối tượng, ảnh càng đẹp. Với dòng chuyên nghiệp cần có ống kính telezoom tiêu cự từ 135 mm trở lên là tốt nhất. Các loại camera du lịch số ngày nay có zoom, đáp ứng được yêu cầu chụp từ xa nhưng khoảng cách bao nhiêu, so với máy "pò rò" như thế nào thì bạn cần tham khảo thị trường máy ảnh. Có rất nhiều loại khác nhau. Có loại tuy là dòng amateur nhưng chức năng lại rất chuyên nghiệp (Canon Power Shot Pro 1... có ống kính telezoom tiêu cự lên tới 200 mm). Nhưng cũng có loại, ống kính rời có vẻ là máy chuyên nghiệp nhưng lại là dành cho dân không chuyên (Nikon D50, D70..). Những model này thường được gọi là bán chuyên nghiệp.

Kinh nghiệm chụp và xử lý ảnh số cho người nghiệp dư Những điều lưu ý khi mua máy ảnh số 10 'độc chiêu' chụp ảnh kỹ thuật số Máy ảnh số thông thường ống kính zoom quang học được ký hiệu bằng độ x (4x, 7x, 9x... 19x...). Con số càng lớn, ống kính vươn xa được càng nhiều. Điều đó có nghĩa nếu bạn muốn chụp chân dung, bạn nên dùng camera có zoom từ khoảng 7x trở lên. Khoảng cách giữa máy ảnh và đối tượng tối thiểu chừng 10 m. Chiếc [Canon Pro 1](#) như trên có zoom 7x quá đủ để bạn thỏa mãn niềm đam mê hình ảnh của mình.

Chọn lựa ánh sáng: Nói đến ảnh là nói tới ánh sáng. Không có ánh sáng sẽ không chụp được ảnh. Nguồn sáng ngoài chức năng chính còn là một yếu tố để diễn tả cái đẹp, sang

trọng của sự sống, và là điểm nhấn trong nội dung bức ảnh. Ánh nắng ban ngày vàng rực rỡ, trong đêm có ánh sáng tỏa một vùng chìm chìm nổi nổi, những ánh hào quang xung quanh sự vật, ánh đèn tỏa xuống lung linh, huyền ảo hay ánh đèn sân khấu đầy màu sắc,... Tất cả hiện tượng của nguồn sáng đó chính là cái đẹp mà bạn sẽ cảm nhận được.

Không phải lúc nào ta cũng có được một nguồn sáng thuận tốt nhất. Để bù vào những nguồn sáng thiếu, giới chuyên nghiệp thường mang theo một tấm hắt sáng. Hắt sáng cũng góp phần làm cho khuôn mặt người được chụp sáng đều hoặc với nhiều cách khác nhau, phương pháp này tạo được chiều sâu, tạo khối cho đối tượng. Với một miếng bìa cỡ chừng 50 x 60 cm gấp đôi lại được, bạn dán lên đó các tấm giấy bạc của bao thuốc lá bạn sẽ có tấm hắt sáng rất hay và hiệu quả. Ánh sáng từ những mẫu giấy bạc này sẽ xua tan những chỗ tối, những điểm khuất từng vùng của đối tượng như hốc mắt, hốc mũi, vùng cổ... đánh bật những nếp nhăn nhỏ già nua, rất khó chịu của con người, tạo cho bức ảnh những nét tươi trẻ, hoàn mỹ.

Nguồn sáng phụ cũng rất quan trọng. Là một yếu tố để diễn tả cái đẹp, cái thần của con người. Ánh đèn dầu lung lay tỏa sáng một vùng nhỏ trên gương mặt người trong ảnh. Nắng chiếu xiên từ phía sau hoặc từ bên cạnh có thể làm cho sợi tóc nổi bật lên, thấp thoáng những viền trắng xung quanh nhân vật lúc sợi nắng tỏa xuống bờ vai...

Với ống tele để f200 mm, máy số **Nikon D70**, tốc độ 500, khẩu độ f4, lúc 15h chiều mùa hè, trời nắng. Chân dung cụ ông nổi bật trên nền phong phía sau là người đi đường nhòe đi. Nét lên từng sợi râu. Ảnh: *Sohoa.net*. **Kỹ thuật chụp:** Để chụp được ảnh bạn phải hiểu thế nào là tốc độ, khẩu độ. Khi đã dùng tới ống kính tele-zoom (ống kính zoom và tele-zoom là hai loại khác nhau) tốc độ cửa trập (speed) cần đóng mở thật nhanh, khoảng từ 1/125" trở lên đồng nghĩa với việc ánh sáng có nắng, khẩu độ để mức trung bình f 5.6. Nếu bạn đặt dưới con số này, ảnh sẽ mất nét và rung tay trừ phi camera được đặt lên chân ba càng. Cách tốt nhất là bạn để cố định tốc độ cao trong điều kiện trời nắng, thuận sáng bằng phím chức năng S trên máy, khi ấy khẩu độ sẽ tự động đóng mở giúp bạn có được tấm hình chuẩn sáng. Ngoài ra, những loại máy chuyên nghiệp còn có chức năng cộng, trừ sáng giúp người thợ có

được hình ảnh như ý trong những hoàn cảnh khác nhau. Cùng với tác dụng của ống kính tele-zoom, tốc độ càng cao, cửa điều sáng mở càng rộng thì hậu cảnh càng mờ, khuôn mặt người được chụp càng nét căng và nổi bật lên trên nền phong là bất kỳ một vật gì đã bị nhòe đi.

Đường ngang trên nền phong ảnh chân dung là sai hoàn toàn về kỹ thuật lẫn nghệ thuật. Chỉ với một vạch nào đó, một sợi dây điện hay mép của bức tường, những đường thẳng cắt ngang đầu người đó vô tình đã làm hỏng đi hình ảnh quan trọng của bạn. Đương nhiên, bức ảnh này khi được mang đi dự thi nghệ thuật sẽ không được chấp nhận.

Bố cục hình ảnh: Ảnh chân dung có hai loại: chân dung bán thân và chân dung cả người. Thông thường, phần nhiều người khi nói đến chân dung là nghĩ đến tấm hình người bán thân (từ ngực trở lên). Ảnh bán thân bạn không nên chụp thẳng mặt, không được nhìn thấy cả hai tai (đây là ảnh hồ sơ). Mặt người nên quay chéo hướng so với camera, có thể nhìn vào máy hoặc nhìn đi chỗ khác, mơ màng, xa xăm, ngược lên hay nhìn thấp xuống. Bạn đặt máy sao cho không gian phía mặt người đang quay về hướng đó rộng gấp đôi sau lưng.

Điểm đáng lưu ý không kém là kiểu dáng. Tư thế, dáng dấp của đối tượng được chụp rất quan trọng cho bức hình bán thân. Nó bắt nguồn từ dưới chân trở lên. Không phải cứ đứng thẳng người, mặt xoay về một bên là được. Bạn cần phải tạo dáng cho đối tượng giống như chụp cả người, làm sao mềm mại, sống động, kết hợp cả tư thế của chân, tay hoặc có thể ngồi hay đứng có kiểu dáng tùy theo óc sáng tạo của bạn.

Kinh nghiệm chụp và xử lý ảnh số cho người nghiệp dư

Đôi lúc bạn hay thắc mắc sao hình lại tối thế này, nhòe nhoẹt thế kia. Dù không phải là thợ, bạn vẫn có thể có được những bức ảnh đẹp hơn với một chút hiểu biết thêm về nguyên lý và kỹ thuật.

Mỗi một chiếc máy ảnh đều có menu cài đặt. Trước khi thực hiện các bước cài đặt, việc đầu tiên là chọn chế độ chụp. Thông thường những loại máy đời mới dù "xịn" hay không thì đều cần phải chọn kích cỡ và chất lượng ảnh. Có những loại máy dùng ký hiệu là các dấu sao, càng nhiều sao chất lượng hình càng đẹp. Còn lại các dòng máy khác hiển thị bằng chữ (S,

M, L) hoặc số cỡ ảnh (pixel), số càng to sẽ cho ra tấm ảnh đẹp hơn, có thể in ảnh khổ lớn.

Chỉnh ISO : Giống như khi chụp bằng máy ảnh truyền thống, bạn phải mua phim có độ nhạy phù hợp với điều kiện ánh sáng thì với máy ảnh số cũng vậy, bạn nên để ISO (độ nhạy bất sáng) làm sao vừa dễ chụp, vừa đẹp. Độ nhạy cao dễ dàng chụp trong điều kiện trời sầm tối, đêm, hay trong nhà, nhưng sẽ gây hiện tượng rạn ảnh, vỡ hạt. Như vậy, bạn nên để ISO 200 cho trời nắng và 400 đối với trời sầm. Với 800 hoặc 1600 chỉ nên dùng trong trường hợp bắt đặc dĩ hay về buổi đêm mà không phát đèn chớp.

Trên nút điều khiển thường có 2 tới 3 chế độ lấy ánh sáng giúp bạn chọn theo ý muốn :

Vị trí A (Aperture), không dùng đèn Flash: Cố định khẩu độ, tự động tốc độ. Bảng khẩu độ trên tất cả các máy có các con số f2.8, 4, 5.6, 8, 11, 16, 22 mm. Số càng cao thì cửa điều sáng đóng càng nhỏ sẽ cho độ nét ảnh càng sâu. Chẳng hạn khi bạn chụp một hàng dài người mà máy ảnh gần người đầu tiên nhất, máy ảnh đóng f22 mm, ảnh sẽ nét rất sâu từ người đầu tiên cho đến người cuối cùng (với điều kiện ống kính không zoom tiêu cự lớn hơn 50 mm). Nếu để f4 hoặc f2.8 mm thì ảnh chỉ nét được khoảng 1 đến 2 người đầu tiên. Tùy theo các con số trên mà độ nét nông, sâu cũng như lưu lượng ánh sáng vào ảnh thay đổi. Để chế độ A này khi chụp chỉ phù hợp với nguồn sáng mạnh, khoảng 8h sáng đến 6h chiều mùa hè (không áp dụng khi chụp trong nhà). Nếu bạn cố tình để chế độ này khi chụp ảnh trong nhà hoặc trong điều kiện ánh sáng yếu, tốc độ màn trập sẽ tự động hạ xuống gây nên hiện tượng rung tay, ảnh nhòe nét trừ phi camera được đặt lên chân máy hoặc vật cứng.

Ảnh chụp trong nhà có đèn neon, không phát đèn chớp, hậu cảnh sáng đều với đối tượng chụp. Chụp dùng Flash, hậu cảnh tối nhìn không rõ chi tiết phía sau đối tượng. *Vị trí S (Speed), không dùng Flash*: Cố định tốc độ, tự động khẩu độ. Chế độ này các thợ ảnh chuyên nghiệp thường ít dùng vì rất khó chụp đối với máy ảnh số có độ nhạy ánh sáng cao. Các con số tốc độ trên máy thường là từ 2" (2 giây) đến 1/2000" (một phần 2000 giây). Để đảm bảo cho một tấm hình không bị mất nét khi chụp, ánh sáng ngoài trời không sầm sì, một người hoặc vật đang chuyển động hoặc di chuyển với tốc độ nhanh bạn nên để tốc độ từ 1/125" cho

đến 1/2000" (số càng to thì tốc độ đóng mở màn trập càng nhanh, ánh sáng vào càng yếu).

Không như camera du lịch, các dòng máy chuyên nghiệp tốc độ nhanh có thể lên tới 1/4000", chậm là 32". Tuy nhiên tốc độ càng cao, độ nét sâu của hình ảnh càng giảm.

Vị trí Auto (Automatic): Chế độ này tự động hoàn toàn cả tốc độ lẫn khẩu độ. Trong điều kiện ánh sáng yếu, máy sẽ tự động phát đèn Flash cho bạn đảm bảo một bức ảnh chuẩn sáng. Nhược điểm của chế độ này là ảnh chỉ sáng được những vị trí nào mà đèn với tới. Thông thường, những tấm ảnh dùng đèn flash, hậu cảnh bị tối trừ khi bạn chụp trong điều kiện trời thật sáng và nắng. Cái hay của chụp flash ngay cả khi có nắng là các điểm khát của mặt người được chụp như hốc mắt, hốc mũi, vùng cổ...không bị tối. Đèn flash sẽ làm cân bằng sáng trên toàn khuôn mặt.

Có đèn Flash phải nhẹ, mặt người đẹp và hài hòa hơn, mắt không bị quầng tối. Hình ảnh được chụp từ các loại máy du lịch với đèn flash tự động có thể sẽ xấu hơn so với các thợ chuyên nghiệp bởi các đèn phát sáng tháo rời có chế độ Manual (chọn mức xả nhẹ, trung bình hoặc phát hết năng lượng). Trong bất kỳ tình trạng ánh sáng nào, các nhiếp ảnh gia sẽ dùng chế độ xả đèn hợp lý vừa đủ sáng mà lại không tối hậu cảnh, góc cạnh trên mặt hài hòa mà không bị bệt hay bị "lốp" sáng.

Vị trí M (Manual): Chọn tốc độ, khẩu độ theo ý muốn. Để dùng được chức năng này đối với máy ảnh số ngay cả các phóng viên ảnh, thợ chuyên nghiệp cũng phải rất lúng túng khi sử dụng, có khi không ai dám dùng. Tăng một khẩu độ hay giảm một tốc độ chỉ cần chỉnh sai một con số tấm ảnh có thể thiếu sáng hoặc dư sáng đến mức tội nghiệp. Có khi phải chỉnh đổi tốc độ đến ba bốn lần mới chụp được tấm ảnh vừa sáng.

Xử lý ảnh bằng Photoshop sau khi chụp

Thông thường, sau khi chụp bằng chế độ tự động, đồ ảnh từ card vào máy tính sẽ thấy ảnh hơi tối đen. Bạn phải cần đến một chiếc máy tính có cài sẵn phần mềm Photoshop để xử lý chúng. Chỉnh sửa những tấm hình đó sao cho đẹp mỗi người một thủ thuật riêng. Sau đây là một bí quyết nhỏ cho bạn tham khảo.